ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
11
Νοεμβρίου
1922
Μηνὸς μάρτ.
Σελήνη 6 ἡμερῶν

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ — ΕΤΟΣ Ζ. — ΑΡΙΘ. 1840 — ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 50 — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ — ΓΡΑΦΕΙΑ: Λεωφόρος Γεωργίου τοῦ Α΄.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΑΨΙΑ

Ἦλθον τὰ πρῶτα ἀγγέλματα ἐκ Λωζάνης. Καὶ παρὰ τὴν ἀγωνίαν ἥτις κατέχει τὴν Ἑλληνικὴν ψυχήν, διότι εἰς τὴν διάσκεψιν ταύτην παρίσταται ἡττημένη ἡ Ἑλλάς, ἔχουσα νὰ ἀκούσῃ τερατώδεις ἀξιώσεις τοῦ Κεμάλ, ἡ ἐλπίς, ἡ γλυκειὰ ἐλπὶς περὶ ἐπιτυχοῦς ἀποκρούσεως αὐτῶν δὲν ἔπαυσε νὰ τὴν διαθερμαίνῃ.

Εἰς τὴν διάσκεψιν αὐτὴν παρίσταται συνήγορος τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ! Ὁ ἄνθρωπος ὅστις οὐδέποτε καὶ οὐδαμοῦ ἡττήθη. Ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον πάντοτε καὶ πανταχοῦ ἠκολούθησαν αἱ ἐπιτυχίαι, οἱ θρίαμβοι, ἡ πραγματοποίησις ὅλων τῶν προβλέψεών του, καὶ ἡ παράκαμψις ὅλων τῶν ἐναντιοτήτων.

Ὁ Βενιζέλος εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς διασκέψεως ἔκαμε μίαν χειρονομίαν εἰς ἄκρον χαρακτηριστικήν. Τὴν σημασίαν ταύτης θὰ ἀναμετρήσουν ἀσφαλῶς οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων κρατῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐπηρμένης Τουρκίας: Ἐχαιρέτισε διὰ χειραψίας τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς Βουλγαρίας Σταμπολίνσκυ.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο συνδυαζόμενον μὲ τὴν παρασχεθεῖσαν πρὸς τὸν Βενιζέλον ἐξουσιοδότησιν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὅπως διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ Σταμπολίνσκυ τὴν ἔξοδον τῆς Βουλγαρίας εἰς τὸ Αἰγαῖον, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ δαιμόνιος πολιτικὸς δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ δημιουργήσῃ νέους συνασπισμοὺς καὶ κατάστασιν πραγμάτων, ἥτις νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ὕπαρξιν ἐλπίδος περὶ μετριασμοῦ, ἂν μὴ ἀνατροπῆς τῶν ἐκ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς συμφορῶν.

Ἡ μεγαλουργὸς τοῦ Βενιζέλου πολιτικὴ ἐπέτυχε νὰ ἀποκλείσῃ τὴν Βουλγαρίαν ἐκ τοῦ Αἰγαίου. Ὑπῆρχεν ὅμως πάντως ὁ ὅρος τῆς ἐκχωρήσεως εἰς αὐτὴν λιμένος πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἐμπορίου της. Ἡ σημερινὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἴσως νὰ ἀναγκάσῃ τὸν Βενιζέλον νὰ προβῇ εἰς παραχωρήσεις πρὸς τὴν Βουλγαρίαν πέραν τῶν ὑπὸ τῆς συνθήκης τοῦ Νεϊγὺ προβλεπομένων ὁρίων.

Τοῦτο ὅμως δὲν θὰ ἔχῃ μεγάλην σημασίαν προκειμένου νὰ ἀποτελεσθῇ νέος Βαλκανικὸς συνασπισμός, ἀντιμέτωπος πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἀποθρασυνθείσης Τουρκίας κίνδυνον.

Ἕκαστον τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν ἔχει βεβαίως τὰς ἰδιαιτέρας του βλέψεις. Ἀλλ' ἡ καλὴ θέλησις — καὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ὑπάρξῃ αὕτη κατόπιν τῶν δοκιμασιῶν τὰς ὁποίας ὑπέστησαν οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ ἐκ τῶν πολυετῶν ἐξεγέρσεων καὶ τῶν ἐπακολουθησάντων αὐτὰς πολέμων — θὰ δυνηθῇ νὰ παρακάμψῃ τὰς δυσχερείας, νὰ συμβιβάσῃ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ νὰ ἐναρμονίσῃ τὰ συγκρουόμενα συμφέροντά των.

Ἡ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διασκέψεως τῆς Λωζάνης χειραψία τοῦ Βενιζέλου μετὰ τοῦ Σταμπολίνσκυ, προοιωνιζομένη τὴν ἐπίτευξιν ἑνιαίου Βαλκανικοῦ μετώπου κατ' αὐτήν, παρέχει τὴν ἐλπίδα περὶ τῆς δικαίας ἐπιλύσεως τῶν μεταξὺ τῶν κρατῶν τούτων ἐκκρεμῶν ζητημάτων. Δι' ὃ καὶ δέον νὰ χαιρετισθῇ μετ' ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δικαιουμένου νὰ ἐλπίζῃ ὅτι ἡ εἰς τὴν διάσκεψιν τῆς Λωζάνης παρουσία τοῦ Βενιζέλου θὰ δυνηθῇ νὰ ἄρῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τὸ βάρος ὅπερ τὴν πιέζει ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πολιτικῆς τοῦ προδοτικοῦ καθεστῶτος καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης αὐτὴν Μικρασιατικῆς συμφορᾶς.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ

Πῶς διαιτῶνται....

II

Τὰ παιδιά μας πέρνουν κάθε τόσο τὸ γάλα των, φοροῦν τὰ ροῦχά των, τὰ χειμωνιάτικα, προφυλαγμένα τρέχουν στὰ ἄλλα παιδάκια, παίζουν εὐτυχισμένα.

Τὰ ὀρφανὰ ἐκείνων τῶν σκλάβων πατέρων, ποὺ τυραννοῦνται στὰ χέρια τοῦ Τούρκου τί κάμουν; Πηγαίνετε στὰ καταλύματα, ἀδελφοί, νὰ τὰ δῆτε... Μέσα στ' ἀχούρια, στὰ ντάμια, στοὺς σταύλους. Κίτρινα, μελανιασμένα, ψοφίμια, τρέμουν, κρυώνουν, λυώνουν σὰν τὸ κερὶ δυστυχισμένα.

Τὰ δικά μας τὰ μωρὰ κουκουλωμένα· ἐκείνων παραδαρμένα, γυμνὰ κάπου κεῖ κάτω στὶς πλάκες ριγμένα.

Δότε, ἀδελφοί, ἀπὸ ἕνα ρουχαλάκι γιὰ τὰ μωρά, τὰ νήπια, τῶν δυστυχισμένων σήμερα προσφύγων.

Στείλατέ μας βοηθείας.

Νοέμβριος 1922. **Π. Ε. Π.**

Η ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ

Ο ΦΕΤΦΑΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΧΑΛΙΦΗΝ

— *Ἡ ἱστορικὴ συνεδρία τῆς Μεγ. Ἐθνοσυνελεύσεως*

Τὸ πρακτορεῖον Ἀνατολῆς ἔδωκεν εἰς τὰς τουρκικὰς ἐφημερίδας ὑπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν τὸ ἑξῆς ἀνακοινωθέν:

Ἄγκυρα, 6.— Ἡ Μεγ. Ἐθνοσυνέλευσις κατὰ τὴν χθεσινήν της συνεδρίαν ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως τὴν καθαίρεσιν τοῦ ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν καταφυγόντος Βαχιδεδὶν καὶ ἐξέλεξε χαλίφην τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Ἀπδοὺλ Μετζὶτ ἐφ.

Ἰδοὺ ἐν περιλήψει αἱ ἐν τῇ Βουλῇ διεξαχθεῖσαι συσκέψεις.

Ἡ συνεδρία ἤρχισεν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀντιπροέδρου Ἀδνὰν βέη, ὅστις ἔδωσε τὸν λόγον εἰς τὸν πρωθυπουργὸν Ρεοὺφ βέην.

Οὗτος ἀνελθὼν εἰς τὸ βῆμα προέβη εἰς τὰς ἑξῆς δηλώσεις:

Σύντροφοι! σᾶς ὑποβάλλω τὸ τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον ἔλαβον χθὲς ἀργὰ παρὰ τοῦ Ρεφὲτ πασσᾶ. Ἰδοὺ αὐτό! «Ὁ Βαχιδεδὶν ἐφ. ἀπόψε ἀπέδρα ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα. Δι' ἐνέργειαν ἀναρμοδίων ἀπέστειλεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Κων)πόλεως καὶ τὸν διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας. Θὰ σᾶς ὑποβάλω τὸ πόρισμα.

ΡΕΦΕΤ»

Ὀλίγον κατόπιν καὶ ὑπὸ ἡμ. 4 τρέχ. ἔλαβον καὶ ἕτερον τηλεγράφημα τοῦ Ρεφὲτ πασσᾶ, ἔχον οὕτω:

«Ἐσωκλείστως σᾶς ὑποβάλλω ἀντίγραφα τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν τώρα ἔλαβον παρὰ τοῦ Χάριγκτων καὶ τοῦ σχετικοῦ ἀνακοινωθέντος. Ἰδιαιτέρως σᾶς ἀναγγέλλω ὅτι ἐπληροφορήθην, ὅτι τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦτο διὰ τῶν πρακτορείων ἀπεστάλη εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην.

ΡΕΦΕΤ»

Ἰδοὺ δὲ καὶ καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς:

«Ὡς λέγεται καὶ εἰς τὸ ἐσώκλειστον ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης τεθεῖσα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας (φωναί: κάχρ ὀλσοὺν) ἀπῆλθεν ἐκ Κων)πόλεως δι' Ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ (φωναί: Κατάρα). Πολλαὶ φιλοφρονητικαὶ λέξεις...

4 Νοεμβρίου ΧΑΡΙΓΚΤΩΝ

Ὁ Ρεοὺφ βέης ἀνέγνωσε κατόπιν τὸ γνωστὸν περὶ τῆς φυγῆς ἀνακοινωθὲν τοῦ στρατηγοῦ Χάριγκτων καὶ ἐξηκολούθησε:

Σύντροφοι! Αἱ πληροφορίαι αὗται μᾶς ἦλθον ἀργὰ χθές, ἀμέσως δὲ σήμερον συνελθὸν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐσχημάτισε τὴν ἑξῆς ἀντίληψιν.

Ὡς βλέπετε εἰς τὸ ἀνακοινωθὲν ὁ Βαχιδεδὶν ἔφυγε διότι δὲν ἔβλεπεν ἀσφαλῆ δι' αὐτὸν τὴν κατάστασιν ἐν Κων)πόλει. Πράγματι ἡ κατάστασις ἐκεῖ μετεβλήθη, ἀλλὰ μετεβλήθη ὑπὲρ ἡμῶν. Ὁ λαὸς ἐκεῖ ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν του, τὰς ὁποίας ταύτας τῆς ἐρημοσύνης τοῦ Ἰσλάμ. Ἀλλὰ βλέπετε ὅτι ὁ Βαχιδεδὶν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λαοῦ του ἐθεώρησεν ἐπιζήμιον δι' ἑαυτόν. Μήπως ἡ Βουλὴ σκέπτεται ἄλλως (φωναί: ὄχι). Ἐγὼ καὶ ἡ Κυβέρνησις οὕτω ἀντελήφθημεν τὸ πρᾶγμα. Μόλις ὁ λαὸς ἀπολαύει τῆς ἐλευθερίας του, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐπὶ τόσα ἔτη μάχεται, ἰδοὺ ὅτι ὁ κύριος οὗτος τρέμει ἐκ ταύτης. Δυστυχῶς δὲ κύριοι, ὅτι διαπράττει τὴν μεγαλυτέραν προδοσίαν ἐγκαταλείπων τὴν Χαλιφείαν ἄνευ προστάτου (φωναί: κατάρα).

Κύριοι! γνωρίζετε πρὸς τούτοις ὅτι τὸ ἴδιον πρόσωπον ἀποδεχθὲν τὴν συνθήκην τῶν Σεβρῶν συνήνεσεν εἰς τὴν δουλείαν καὶ τὸν διαμελισμὸν τῆς ἀξίας καὶ ἱερᾶς μας πατρίδος. Ἐν τούτοις τὸ ὑπομονητικόν μας ἔθνος ἐδέχθη καὶ τοῦτο, καὶ σιωπηλὸν ἐξηκολούθησε νὰ μάχεται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του, τὴν ὁποίαν εἰς οὐδένα ἐπιτρέπει καὶ θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ποδοπατήσῃ. Ἀκριβῶς δὲ ὅταν συνέλεγε τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του ἰδοὺ παρουσιάζεται τὸ ἴδιον πάλιν πρόσωπον καὶ δεικνύει τὸ θράσος καὶ τὴν βλακείαν νὰ καταφύγῃ εἰς τοὺς Ἄγγλους καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Χαλιφείαν, ὡσὰν αὕτη νὰ συνεκεντροῦτο εἰς τοῦτον μόνον.

Κύριοι!

Ὁ Ἰσλὰμ ἔζησεν ἀνεξάρτητος καὶ θὰ μείνῃ πάντοτε τοιοῦτος. Τὴν ἀνεξαρτησίαν του οὐδεμία δύναμις θὰ δυνηθῇ νὰ θίξῃ. Οὐδεμία ἀνθρωπίνη δύναμις δύναται νὰ μᾶς περιέξῃ.

Πόσον μᾶλλον ὁ ἀναφανδὸν ἐχθρὸς καὶ προδότης μας αὐτός. Οὕτω λοιπόν, κύριοι, σκεφθεῖσα ἡ κυβέρνησις ἐσχημάτισε τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο ἐγκατέλειψε τὸ καθῆκόν του (φωναί: θάνατος), καὶ ὅτι συνεπῶς ἡ ἕδρα τῆς Χαλιφείας χηρεύει, ὀφείλουσα νὰ συμπληρωθῇ.

Ἀφοῦ σᾶς ἀνέπτυξα ἤδη τὴν ἄποψίν μου παραχωρῶ τὸν λόγον εἰς τὸν Σεϊχουλισλάμην Βεχπῆ ἐφ.

— *Δηλώσεις Σεϊχουλισλάμου*

Ὡς ἐδήλωσε καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐπιβεβαιοῦται ἡ φυγὴ τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖον ἔφερε τὸν τίτλον τοῦ Χαλίφου. Ἡ φυγὴ καὶ ἡ ὑπὸ ξένην προστασίαν καταφυγὴ ἀποτελεῖ ὅ,τι εἶδος διὰ τὸν Ἰσλαμισμόν. Συνεπῶς ἤδη ἡ ἕδρα τῆς Χαλιφείας χηρεύει. Ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τὸ Σερῆ εἶναι κατεπείγουσα ἡ ἐκλογὴ Χαλίφου τῶν Μουσουλμάνων. Ἡμεῖς τώρα εἴμεθα ἠναγκασμένοι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Σερῆ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν Χαλίφου, διὸ καὶ προτείνω ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν (φωναί: θέλομεν Φετβᾶν). Μάλιστα. Μάλιστα. Ἐγράφη καὶ ὁ σχετικὸς Φετβᾶς. Ἂς ἀναγνωσθῇ. (Ἀναγινώσκεται ὁ Φετβᾶς ἔχων ὡς ἑξῆς:

— *Ὁ ἱερὸς φετβᾶς τῆς καθαιρέσεως τοῦ Βαχιδεδδὴν*

Ἐρώτησις.— Θεωρεῖται καθῃρημένος, συμφώνως πρὸς τὸ Σερῆ ὁ Ζεΐτ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν διχῇ ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου τὰς βιαίας προτάσεις τοῦ ἐχθροῦ τὰς τεινούσας πρὸς τὴν καταστροφὴν ὅλων τῶν μουσουλμάνων, ἀπέδειξε τὴν ἀνικανότητά του πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν Ἰσλαμικῶν δικαίων συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅπως ἐπιχειρήσῃ ἐμπράκτως τὴν παρεμβολὴν προσκομμάτων εἰς τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα, ἐπιμένει εἰς τὰς στασιαστικάς του ἐνεργείας, καταφύγῃ ὑπὸ ξένην προστασίαν, ἐγκαταλείψῃ κενὴν τὴν Χαλιφείαν καὶ ἐμπράκτως οὕτω παραιτηθῇ ταύτης;

Ἀπάντησις.— Ὁ Θεὸς γνωρίζει τὸ ὀρθὸν ταύτης. Μάλιστα.

Μεχμὲτ Βεχπῆ

Ἐρώτησις.— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλουν οἱ ἐπιτετραμμένοι τὰ τοιαῦτα νὰ ἐκλέξουν Χαλίφην πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ δικαίου καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ Ἰσλαμισμοῦ;

Ἀπάντησις.— Ὁ Θεὸς γνωρίζει τὸ ὀρθὸν ταύτης. Μάλιστα.

Κατόπιν τούτου ἀνέρχεται ἐκ νέου εἰς τὸ βῆμα ὁ πρωθυπουργὸς Ρεοὺφ βέης, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Κύριοι,

Ὁ Ζεΐτ περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖ ὁ Φετβᾶς εἶναι ὁ φυγὰς Βαχιδεδδὴν ἐφένδης. Ὁ Σεϊχουλισλάμης ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Βαχιδεδδὴν εἶναι πλέον καθῃρημένος καὶ προτείνω ὅπως προβῶμεν εἰς ἐκλογὴν νέου. Τί σκέπτεσθε; (Θόρυβος, φωναί, θέσατε τὴν καθαίρεσιν ὑπὸ ψηφοφορίαν).

Γιουσοὺφ Ζιᾶ βέης (βουλευτὴς Βιτλὶς).— Ἀφοῦ ὑπάρχει φετβᾶ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ τεθῇ ἡ καθαίρεσις εἰς ψηφοφορίαν).

Γεζῆ Μουσταφᾶ Κεμὰλ πασσᾶς (βουλευτὴς Ἀγκύρας).— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριοι ἐδόθησαν φετβάδες πρὸς καταστροφὴν τῆς χώρας ταύτης. Ὁ φετβᾶς ὀφεύκτως πρέπει νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν καὶ τὴν ψηφοφορίαν τῆς ἐγκρίτου συνελεύσεώς σας.

Γιουσοὺφ Ζιᾶ (Βιτλὶς).— Ὁ ἱερὸς φετβᾶς εἶνε ἀνώτερος τῶν ψήφων μας. Ἀφοῦ ὑπάρχει φετβᾶς εἶνε ἤδη καθῃρημένος.

Πρόεδρος.— Ἂς ἐγείρουν τὰς χεῖρας ὅσοι παραδέχονται τὴν καθαίρεσιν μόνον μὲ τὸν φετβᾶν. Ὁμοφώνως γίνεται ἀποδεκτόν.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα).

Σιρῆ (Νικομηδείας).— Ζήτω ὁ Ἰσλαμισμός.

Τουνάλη Χιλμῆ βέης.— Ἐὰν τὸν ἐδέχετο ἡ κόλασις θὰ ἔλεγον: εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον.

Πρόεδρος.— Σᾶς παρακαλῶ ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς εἴπω ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου Χαλίφου. Ἀμέσως ἂς ἀρχίσωμεν. Ἂς ρίψῃ ἕκαστος τὴν ψῆφον του εἰς τὸ κιβώτιον τοῦτο.

— *Ἀποτελέσματα ψηφοφορίας*

Ἀπεδείχθη ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν μετέσχον 162 βουλευταί, ἀποσχόντων 9.

Εἰς τὸν Σελὴμ ἐφ. ἐδόθησαν 3, εἰς τὸν Ἀπδουλραχὴμ 2 καὶ εἰς τὸν Ἀπδοὺλ Μετζὴτ ἐφ. 148 ψῆφοι. Χαλίφης τῶν Μουσουλμάνων ἐξελέγη ὁ Ἀπδοὺλ Μετζὴτ ἐφ.

Ἐπὶ τούτοις ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀγκύρας Γαζῆ Μουσταφᾶ Κεμὰλ πασσᾶ ἀνεγνώσθη εὐχὴ καὶ οὕτω ἐδόθη πέρας εἰς τὴν συνέλευσιν.

ΔΙΑΤΙ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΘΑ ΑΠΟΣΧΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἐκ Λωζάνης γράφουσι τὰ ἑξῆς πρὸς τὸν «Ἐλ. Τύπον Ἀθηνῶν»:

Εἰς ἀληθινὴν πατριωτικὴν μυσταγωγίαν παρέστη ἡ ἑλληνικὴ παροικία τῆς Λωζάνης. Κατόπιν παρακλήσεως τῶν ἐν Λωζάνῃ Ἑλλήνων φοιτητῶν, οἵτινες ἐν τέλει ἀπεκατέστησαν τὴν ἑνότητα αὐτῶν ὑπὸ ἕνα Σύλλογον, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε ὑφισταμένων δύο τοιούτων, ὁ διαπρεπὴς πολιτευτὴς καὶ μέλος τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος κ. Κ. Μελᾶ, εὑρισκόμενος ἀπό τινος ἐν Ἑλβετίᾳ, προσεφέρθη λίαν εὐγενῶς νὰ περιγράψῃ τὴν ἐν Ἑλλάδι κατάστασιν.

Ὁ κ. Μελᾶ, ἀφοῦ ἐξέθηκε τὰ κατὰ τῆς Πατρίδος ἐγκλήματα τῶν ἀποτελούντων τὸ κωνσταντινικὸν συγκρότημα, ἐξῆρεν ἀκολούθως τὸ ἔργον τῆς Ἐπαναστάσεως.

Εἰς μακρὰν συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν ἔσχομεν μετὰ τοῦ κ. Μελᾶ, ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν παρ' αὐτοῦ τὰς μᾶλλον ἐγκύρους πληροφορίας περὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κ. Βενιζέλου ὅπως μὴ ἀναμιχθῇ πλέον εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικήν.

Τὸν κ. Βενιζέλον εἶδεν ἐσχάτως ὁ κ. Μελᾶς ἐν Παρισίοις. Ἀπεκόμισε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ εἶνε τὸ ἀπαύγασμα βαθείας ἐπιγνώσεως τῶν δυναμένων νὰ συμβῶσιν ἐν Ἑλλάδι ἐν περιπτώσει ἀναμίξεως αὐτοῦ. Ἡ διαίρεσις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν τελευταίαν ἑξαετίαν ὑπῆρξε βαθυτάτη. Ὁ Κωνσταντινισμὸς ἀντετάχθη πάντοτε πρὸς τὸν Βενιζελισμόν. Ποῖος δύναται νὰ μᾶς ἐγγυηθῇ, ὅτι καὶ μετὰ τὴν τραγικὴν δικαίωσιν, ἣν τὰ γεγονότα προσέδωκαν εἰς τὴν φιλελεύθερον ἰδεολογίαν, δὲν θὰ εὑρίσκοντο ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ἐπάνοδον τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ἀνάληψιν ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἀρχηγίας τοῦ φιλελευθέρου κόμματος, δὲν θὰ ἐξεμεταλλεύοντο ταύτην διὰ νὰ ἐπιπειραθῶσι νὰ ἐπανιδρύσωσι τὸν Κωνσταντινισμόν, ἀφοῦ καὶ σήμερον ἀκόμη ὑπολείμματά τινα αὐτοῦ τολμῶσι νὰ παρουσιάζωνται πρὸ τοῦ λαοῦ «ὡς νέοι ἄνδρες»; Ἀλλὰ καὶ μόνη ἡ δυνατότης τοιούτων προσπαθειῶν θὰ ὡδήγει τὴν Ἑλλάδα εἰς νέας καταστροφάς. Διὰ τοῦτο ὁ κ. Βενιζέλος θυσιάζει ἑαυτόν.

Ὁ κ. Βενιζέλος θέλει ν' ἀφιερώσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ μόνον εἰς αὐτήν, οὕτως ὥστε οἱονδήποτε καὶ ἂν εἶνε τὸ κυβερνὸν ἐν Ἑλλάδι κόμμα, νὰ δύναται ὁ κ. Βενιζέλος νὰ προσφέρῃ τὸ παγκόσμιον αὐτοῦ κῦρος καὶ τὴν πεῖραν καὶ τὰς γνώσεις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Πατρίδος. Ἤδη τὸ γεγονός, ὅτι παραδέχεται, σφίγγων τὴν καρδίαν, νὰ ἔλθῃ οὗτος εἰς Λωζάνην, αὐτὸς ὅστις ὑπέγραψε τὴν Συνθήκην τῶν Σεβρῶν, δὲν εἶνε ἱκανὴ ἀπόδειξις, ὅτι διὰ τὴν Ἑλλάδα οὐδὲν θ' ἀρνηθῇ;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΠΑΠΟΥΛΑΣ ΔΙΑ ΤΟΝ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ

Ὁ τέως ἀρχιστράτηγος κ. Παπούλας εἰς συνέντευξίν του πρὸς τὸ «Ἔθνος» ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

— Νομίζω, ὅτι πρέπει πάντες νὰ φροντίσωμεν καὶ πράξωμεν τὸ πᾶν, ὅπως ἡ μέλλουσα συνέλευσις ἀποτελεσθῇ ἐκ στοιχείων ἀληθῶς ἐχόντων τὴν φιλίαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Συμμάχων. Καὶ σᾶς ὑπενθυμίζω ἐπίσης ὅτι εἶχον εἴπει καὶ ἐδημοσιεύθη πρὸ μηνῶν περὶ τοῦ κ. Βενιζέλου. Εἶχον εἴπει τότε, ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος μὲ κατηγορίας κατὰ τὸ 1917—20 ὅτι εἶχε νὰ ἐφαρμόσῃ μίαν ἐθνικὴν πολιτικήν, μὲ ἐθεώρει δὲ πρόσκομμα. Καὶ εἶχε—ἐδήλωσα τότε—δικαίωμα καὶ καθῆκον νὰ ἀφαιρέσῃ ἐκ τοῦ μέσου τὰ ἐμπόδια. Καὶ εἶνε γνωστὸν ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ἐὰν κακὸς δαίμων δὲν ἠμπόδιζε τὸ αὐτονομιακὸν κίνημα, ὅπερ ἐπροτιθέμεθα νὰ ὀργανώσωμεν ἐν Σμύρνῃ, κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον, ὁ κ. Βενιζέλος θὰ μᾶς ἀντιπροσώπευε, ἀναλαμβάνων τὴν διαχείρισιν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Καὶ ὑπουργὸς δέ, ἐὰν ἐγινόμην, εἰς ταῦτα θὰ ἐπέμενον ἀκάμπτως. Τοιαύτας εἶχον τὰς ἀντιλήψεις τότε. Καὶ σήμερον ὡς πατριώτης πονῶν τὴν Πατρίδα καὶ θέλων τὴν σωτηρίαν τοῦ τόπου διακηρύσσω, ὅτι ὁ μόνος, ὅστις δύναται νὰ σώσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὸς ὃν ὀφείλομεν νὰ στραφῶμεν ὅλοι εἶνε ὁ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Καὶ προσθέτω, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε ἤδη εἰς Ἑλλάδα ἀναλαμβάνων ὁλοκληρωτικῶς τὸ κολοσσιαῖον ἔργον.

Καὶ ὁ στρατηγός, ποῦ εἶδε τὸ μεσουράνημα τῆς ἑλληνικῆς δόξης, προσέθεσε μετά τινας στιγμάς:

— Σᾶς ὁμιλῶ μετ' ἀπολύτου εἰλικρινείας, ὡς ἀπολύτως εἰλικρινῶς ὡμίλησα πρὸ τοῦ Δικαστηρίου, μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ἢ τὴν ἀλήθειαν. Ἀδιαφορῶ διὰ τὰ πρόσωπα. Δὲν ὑπολογίζω ἢ τὰ συμφέροντα τῆς Πατρίδος μου. Καὶ ἀδιαφορῶ, ἐὰν δι' ὅσων εἶπον ἢ λέγω προκληθοῦν δυσαρέσκειαι προσώπων ἢ κύκλων. Εἶμαι εἰς θέσιν νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσω διττῶς. Ἔπραξα πάντοτε καὶ πράττω τὸ καθῆκόν μου. Καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπαναλαμβάνω, ὅτι πάντες πρέπει νὰ λησμονήσωμεν πρόσωπα καὶ αἰσθήματα, νὰ μὴ λαμβάνωμεν δὲ ὑπ' ὄψιν ἢ τὰ κελεύσματα τῆς κινδυνευούσης Πατρίδος.

— Ζητεῖται ἡ ἐκ Βουτζᾶ Σμύρνης οἰκογένεια κ. Γρηγορίου Ἰωβατὼρ συνισταμένη ἐκ τῆς μητρός του Κυριακούλας Ἰωβατὼρ καὶ τριῶν ἀδελφῶν του Μαρίας, Ἀναστασίας καὶ Ἀλεξάνδρας. Ὁ γνωρίζων τι περὶ τῆς ἄνω οἰκογενείας παρακαλεῖται ὅπως εἰδοποιήσει τὸν κ. Ι. Ψῶμον, Ξενοδοχεῖον Μ. Βρεττανίας.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ,

Τηλ. Διεύθυνσις: «ΕΛΛΟΓΟΝ» Μυτιλήνην

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Εσωτερικού		Εξωτερικού	
Ετησία	Δρ. 60	Ετησία Φρ. χρ.	75
Εξάμηνος	» 35	Εξάμηνος	» 40

Συνδρομαί και δημοσιεύσεις προπληρώνονται

Δημοσιεύσεις: Ὁ στίχος Δραχ. 2

Αρχισυντάκτης καί Ὑπεύθυνος
ΤΙΜΟΘ. Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ

ΟΥΤΕ ΣΤΙΓΜΗΝ ΧΩΡΙΣ ΒΙΑΝ

Ἐπίκειται ὁ ἐμφύλιος σπαραγμός.— Πῶς περνοῦν οἱ Ἕλληνες αἰχμάλωτοι.—Ἡ τύχη τῶν ὁμήρων.

(Ἀπὸ θετικάς πληροφορίας Ἕλληνος, ἀξιωματικοῦ τοῦ Κεμαλικοῦ Στρατοῦ):

Τὸν εὑρήκαμεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ. Ἦλθε πληροφορίας δι' ἕνα σωρὸ πράγματα ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ Κεμὰλ καὶ κυρίως διὰ τὴν μαχητικήν του δύναμιν καὶ ἱκανότητα, προωριζομένας διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἐπιτελεῖον. Ἕνας ἀξιωματικὸς ἔγραφε μὲ σπουδήν. Ὁ κ. Χριστοδουλόπουλος εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ πάρωμεν καὶ ἡμεῖς μερικὰς καὶ εἰδικῶς τὰς σχετιζομένας μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὴν τύχην τῶν αἰχμαλώτων τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ὁμήρων τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀντιγράφομεν ἀπὸ τὸ σημειωματάριόν μας:

— *Πῶς ἔφθασεν ἕως ἐδῶ*

Ὁ περὶ οὗ πρόκειται Ἕλλην κατάγεται ἀπὸ τὴν Καισάρειαν καὶ ὀνομάζεται Στέφανος Β. Χατζηστεφάνου. Ὁμιλεῖ ὄχι πολὺ καλὰ τὴν Ἑλληνικήν, ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς. Ἔχει ἀνεπτυγμένον εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν τὸ πατριωτικὸν αἴσθημα, ἕνα γνήσιον καὶ εἰλικρινὲς αἴσθημα, καὶ δακρύζει ὅταν ἀναπολῇ τὴν αἴγλην καὶ τὴν δόξαν τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος ποὺ οἱ κακοῦργοι κυβερνηταί της μετέβαλαν εἰς ἐρείπια καπνίζοντα καὶ ἄμορφα. Ἦτο λοχαγὸς τοῦ Κεμαλικοῦ στρατοῦ καὶ εἰδικῶς ἀρχιτεχνίτης ὁπλοδιορθωτής, ἐγκατεστημένος εἰς τὴν Ἄγκυραν, ὅπόθεν ἐξετοπίσθη εἰς Καισάρειαν, ἀργότερα, ὡς ὕποπτος, λόγῳ τῶν σχέσεών του μὲ τοὺς πρώτους Ἕλληνας ἀξιωματικοὺς ποὺ μετεφέρθησαν ἐκεῖ. Ἀπὸ τὴν Καισάρειαν κατώρθωσε νὰ φύγῃ μὲ ἄδειαν 20ήμερον διὰ Ρόδον, ὅπου εἶχε κάτι συγγενεῖ, ὡς εἶπε, καὶ ἤθελε νὰ τοὺς ἰδῇ. Εἰς τὸν δρόμον μέχρι Μερσίνας ἔφθασεν ἀσφαλὴς διότι χάρις εἰς ἕνα χαρτὶ ποὺ εἶχε ἀπὸ τὸν φρούραρχον Καισαρείας κάθε ἀστυνομικὸς σταθμὸς τὸν συνώδευε μὲ ἔφιππον, χωροφύλακας. Ἀπὸ τὴν Μερσίναν ἐξηπάτησε τὰς ἀρχὰς καὶ ἐπεβιβάσθη εἰς ἀτμόπλοιον διὰ Κωνσταντινούπολιν, ὅπου, παρουσιασθεὶς εἰς τὸν Πατριάρχην, ἐξέθηκε τὴν ζωὴν τῶν Χριστιανῶν ποὺ μένουν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὰς ἀπέναντί των διαθέσεις τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους.. Εἰς τὴν ἐνέργειάν του αὐτὴν ὀφείλεται ἡ σωτηρία χιλιάδων Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι ἐπερίμεναν γυμνητεύοντες καὶ ἡμιθανεῖς ἀπὸ τὸν τρόμον εἰς τὰ νότια παράλια τῆς Μ. Ἀσίας. Ἐνήργησε δηλαδὴ τὸ Πατριαρχεῖον καὶ ἐστάλησαν Ἀμερικανικὰ πολεμικὰ τὰ ὁποῖα περισυνέλεξαν τοὺς πληθυσμούς.

— *Τὸ Κράτος τῆς Ἀγκύρας*

Δὲν εἶνε πληροφορίαι ἀξιόπιστοι ἢ ἐπιπόλαιοι ὅσας μεταδίδει ὁ κ. Χατζηστεφάνου.

Ἀπὸ μικρὸς ἔζησε μὲ τοὺς Τούρκους, ὑπηρέτησεν εἰς τὸν τουρκικὸν στρατὸν ἀπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ ἐντεῦθεν καὶ γνωρίζει ὅλα τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ Κεμαλικοῦ Κράτους. Μᾶς βεβαιώνει λυπόνὅτι τὸ Κεμαλικὸν Κράτος εἶνε ράκος. Τὰ πάθη καὶ τὰ μίση μέσα εἰς τὸν λαὸν καὶ τὸν στρατὸν εἶνε ἀφάνταστα. Τὰ τρία κόμματα,—Κεμαλικοί, Σουλτανικοὶ καὶ Ἐλευθερόφρονες— μισοῦνται θανασίμως καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὁμονοήσουν ποτέ. Πλὴν τῶν ἄλλων διαφορῶν ἔχουν καὶ τὸν θρησκευτικὸν φανατισμόν, ὅστις ἀφεύκτως θὰ τοὺς ὁδηγήσῃ εἰς αἱματοχυσίαν. Οὔτε μίαν ἡμέραν μᾶς μεταδίδει ὁ κ. Λοχαγὸς, εἶνε δυνατὸν νὰ ζήσῃ τὸ Κράτος τῆς Ἀγκύρας χωρὶς Στρατιωτικὸν Νόμον ἢ μᾶλλον χωρὶς δικτατορίαν.

Τὰ πάντα θὰ διαλυθοῦν, γενικὴ παράλυσις θὰ ἐπέλθῃ καὶ ἀλληλοεξόντωσις, ἐὰν ἐπικρατήσῃ μία σχετικὴ ἐλευθερία. Ἀλλ' ἐπὶ πόσον ἠμπορεῖ ἕνα κράτος νὰ βασίζεται εἰς τὴν βίαν καὶ μάλιστα τοιαύτην βίαν, ἀγρίαν καὶ βάρβαρον;

(ἀκολουθεῖ)

ΚΟΝΙΑΚ Γ. Α. Φινοπούλου καὶ Σια εἰς βαρέλια καὶ κιβώτια.

Πεφημισμένον καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔχον τὴν μεγαλειτέραν κατανάλωσιν ἐν Μυτιλήνῃ.

Εὑρίσκεται διαρκὴς παρακαταθήκη εἰς τὰ διάφορα παντοπωλεῖα τῆς πόλεως ὡς καὶ παρὰ τῷ ἐνταῦθα ἀντιπροσώπῳ κ. *Εὐστρατίῳ Π. Χατζανδρέᾳ.* 10—30

ΤΟΠΙΚΑ

— **Τὸ κονσόρτσιουμ**

Κατὰ τηλεγραφήματα ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ κονσόρτσιουμ μὲ βάσιν τὴν Ἀγγλικὴν 155. Τὸ ζήτημα, ζωτικώτατον διὰ τὴν νῆσον ὡς σχετιζόμενον μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ἐλαίου θὰ ἐξετάσωμεν εἰς αὔριανὸν μας ἄρθρον.

— **Τὰ ἐκ Ρουμανίας βοηθήματα ὑπὲρ τῶν προσφύγων**

Ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα μας τὸ ἀτμόπλοιον «Μπαμπρᾶ» μὲ τοὺς ὑπὸ τῆς Ἑλλην. παροικίας Βουκουρεστίου ἀποσταλέντα 180 τόννους ἀλεύρων καὶ διάφορα εἴδη ἱματισμοῦ, τὰ ὁποῖα καὶ παρέλαβε ἡ ἐπὶ τούτῳ ὁρισθεῖσα ἐπιτροπή.

Ὁ κ. Εὐμπαΐτης ηὐχαρίστησε τηλεγραφικῶς τὸν πρόεδρον τῆς ὡς ἄνω Ἑλληνικῆς παροικίας ἀρχιμανδρίτην Τιμόθεον Εὐαγγελινίδην, διὰ τὸ ὑπὲρ τῶν ἀτυχῶν προσφύγων ἐνδιαφέρον του.

— **Ἄφιξις Δικαστοῦ**

Ἀφίκετο καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ὁ Πρωτοδίκης κ. Ἐμμ. Συνραδάκης, μέχρι τοῦδε ἀποσπασθεὶς παρὰ τῇ τέως Ὑπατῇ Ἁρμοστείᾳ Σμύρνης.

— **Καλλιτεχνικὴ κίνησις**

Εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ὅτι οἱ δύο φιλοτεχνικοὶ ὅμιλοι τῆς πόλεώς μας, ποὺ εἶχαν ναρκωθῇ ὡς ἐκ τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν περισσοτέρων μελῶν των, ἤρχισαν τώρα, μὲ τὴν σχετικὴν ἀποστράτευσιν νὰ κινοῦνται καὶ πάλιν. Ὑπάρχουν ἐλπίδες συγχωνεύσεως τῶν δύο ὁμίλων εἰς ἕνα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν φιλοτεχνικὸς ὅμιλος «Τ' ἀδέρφια». Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ δρᾶσις τοῦ ἀναβιοῦντος Ὁμίλου θὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν φιλολογικοῦ περιοδικοῦ καὶ τὴν ἐνέργειαν εὐεργετικῶν καλλιτεχνικῶν ἑσπερίδων ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μας προσφύγων. Τοῦτο δὲ ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως καταλλήλου Κέντρου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν μάλιστα τοῦτον, τῆς ἀνακουφίσεως δηλ. τῶν προσφύγων, ἐγίνεν, ὡς πληροφορούμεθα, ἡ δέουσα ἐνέργεια, ἐκ μέρους τοῦ θεατρικοῦ τμήματος τοῦ ὁμίλου πρὸς τὴν Παλλ. Ἐπιτροπὴν ἐράνων, τὴν ὁποίαν πληροφορεῖ δι' ἐγγράφου του ὅτι θέτει εἰς τὴν διάθεσίν της τοὺς ἐρασιτέχνας του διὰ τὴν διενέργειαν θεατρικῶν παραστάσεων. Κατὰ τὰς μᾶλλον πιθανὰς ἐνδείξεις ἡ πρώτη καλλιτεχνικὴ παράστασις, ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνῃ μονόπρακτον δρᾶμα καὶ κωμῳδίαν, τραγούδι, σόλο κιθάρας καὶ σόλο βιολιοῦ, θὰ δοθῇ ἐντὸς 15—20 τὸ πολὺ ἡμερῶν, ἐάν, ἐννοεῖται ἡ Π. Κ. Ἐράνων θελήσῃ — ὅπως πιστεύεται— νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν Ὅμιλον, διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ της.

Ἔτσι ἡ Μυτιλήνη, θὰ ἀποβάλῃ καὶ πάλιν τὴν ὄψιν πόλεως, ὅπου οἱ ἄνθρωποι — νομίζει κανεὶς — ἐνδιαφέρονται μόνον διὰ τὸ ἐμπόριον, καὶ θὰ ξαναεύρῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ δοκιμάζῃ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς καλλιτεχνικὰς ἐκείνας συγκινήσεις, ποὺ τῆς ἔμειναν ἀλησμόνητοι ἀπὸ τὴν παρελθοῦσαν καλλιτεχνικὴν δρᾶσιν τῶν φιλοτέχνων της.

«Σαπφὼ»

Ἀπόψε τὸ θαυμαστὸ κινηματογραφικὸ ἔργο *«Μιὰ νύχτα κάτω ἀπ' τ' ἀστέρια»* μὲ πρωταγωνίστρια τὴν Μπορέλλη. Κατὰ τὰ διαλείμματα ὁ κ. Περίλλο μὲ τὸ βιολί καὶ ὁ Καρακώσης, πιάνο θὰ παίξουν τὸ «Βαφτιστικό».

Χοροδιδασκαλεῖον Ἀνέστη Κυριακοπούλου

Ἤρχισαν τὰ μαθήματα χοροῦ εἰς τὸ χοροδιδασκαλεῖον τοῦ γνωστοῦ οἰκογενειακοῦ χοροδιδασκάλου κ. Ἀνέστη Κυριακοπούλου. Νέοι χοροί. Διδασκαλία εὐμέθοδος. Διὰ τὰς κυρίας καὶ δεσποινίδας 1—4. Διὰ νέους 8—10, μ.μ. Κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρας μαθήματα κατ' ἰδίαν. 3—5

ΠΕΝΘΗ

† ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ε. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀπέθανε καὶ ἐκηδεύθη ἐν Φίλιᾳ ὁ ἐκ τῶν προυχόντων τῆς κοινότητος καὶ σεβαστὸς γέρων *Γεώργιος Καραγιαννόπουλος*. Ἡ κηδεία του ἔγινε πάνδημος διότι ὁ μεταστὰς ὑπῆρξεν ἄνθρωπος δράσεως καὶ ἠγαπᾶτο καὶ ἐξετιμᾶτο ἀπὸ ὅλους, ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας ἀφιερωθῆ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κοινῶν καὶ διὰ τῶν προσπαθειῶν του ἐπροίκισε τὴν κοινότητα μὲ Ἀρρεναγωγεῖον καὶ Παρθεναγωγεῖον, ποὺ τὸ ζηλεύουν πολλαὶ κοινότητες.

Ὁ «Ἐλ. Λόγος» συλλυπεῖται θερμῶς τοὺς οἰκείους του, καὶ εὔχεται εἰς αὐτὸν αἰωνίαν τὴν μνήμην.

Εἰδοποίησις

Ζητεῖται ἐφημέριος μὲ καλὰς συστάσεις διὰ τὴν Κοινότητα Πέτρας. Ὁ μισθὸς εἶνε ἱκανοποιητικός. Πληροφορίαι εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐλευθέρου Λόγου» ἢ παρὰ τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἐπιτροπῇ Πέτρας.

Ὁ Πρόεδρος
τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς
2—5 *Ε. Λασκαρίδης*

ΠΩΛΕΙΤΑΙ χαλκοσμηχανὴ κατασκευῆς Ἀγγλικοῦ ἐργοστασίου καινουργὴς μὲ δύο κυλίνδρα. Πληροφορίαι παρὰ τῷ Εὐστρ. Καϊμπουρᾳ ἐν Πολυχνίτῳ. 5—10

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Εὐχαριστήρια

Μετὰ δίμηνον καὶ πλέον παραμονὴν ἐπὶ τοῦ φίλου Λεσβιακοῦ ἐδάφους, ἀπερχόμενος εἰς Ἀθήνας ἔνθα μᾶς καλεῖ τὸ ἄγνωστον μέλλον τοῦ ἐπιλοίπου περὶ δυσμὰς βίου, ἀποχαιρετίζομεν μετ' εὐγνωμοσύνης πάντας τοὺς ἐν Καλλονῇ καὶ Μυτιλήνῃ ἀγαθοὺς καὶ εὐγενεῖς φίλους, ἰδιαιτέρως δὲ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν «ἐράνων ἐπιτροπῆς» καὶ τὸν παρ' ᾧ ἐφιλοξενήθημεν ἀδελφικῶς ἰατρὸν κ. Λεσβ. Γρυμάνην, οἵτινες ἀπέτρεψαν τὸ λεγόμενον καὶ συνήθως συμβαῖνον ὅτι, «εὐτρέπονται πολλοὶ τῶν φίλων ἐσαεὶ ἐξ εὐπορίης εἰς πενίαν μεταπεσόντων», προσπαθήσαντες νὰ ἐλαφρύνωσιν ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς, τὰ βαθύτατα καὶ ὀδυνηρὰ τραύματα ἡμῶν ἐκ τῆς ἀφανιστικῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς καὶ ἐθνικῆς συμφορᾶς.

Μυτιλήνη 5)1)22

Μ. Δ. Σεϊζάνης

* *

Κατ' ἐντολὴν τῶν ἐνταῦθα νεοαφιχθέντων σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων Ἀϊδινίου καὶ Κασαμπᾶ σπεύδομεν ὅπως καὶ δημοσίᾳ ἐκφράσωμεν τὰς εἰλικρινεστέρας ἡμῶν εὐχαριστίας ὡς καὶ ἅπαντος τοῦ προσωπικοῦ τῶν δύο Σιδηροδρόμων Σμύρνης, τόσον πρὸς τὸν Ἐξ. Διοικητὴν κ. Εὐρωπαῖον ὅσον καὶ πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῆς περιθάλψεως κ. κ. Κουτρουμπὴν καὶ Κ. Τριανταφυλλίδην διὰ τὴν εὐγενῆ συμπεριφορὰν αὐτῶν καὶ τὴν σχεδὸν πατρικὴν αὐτῶν μέριμναν, ἣν ἐπεδείξαν πρὸς καλλιτέραν περίθαλψιν ἡμῶν καὶ τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ λησμονήσωμεν διατελοῦντες πάντοτε εὐγνωμόνως.

Μυτιλήνῃ τῇ 10 Νοεμβρίου 1922

Ἡ Ἐπιτροπὴ — Ὁ Γραμματεύς
Πολ. Τζεδόπουλος — Γ. Λαμπρινίδης
Ν. Δημητριάδης
Ν. Σαρκισάκης
Εὐστρ. Ἰσιγώνης

* *

Καθῆκον μας ἱερὸν νομίζομεν νὰ ἐκφράσωμεν καὶ δημοσίᾳ τὰς ἀπείρους ἡμῶν εὐχαριστίας πρὸς τὸν ρέκτην ἀστυνομικὸν Σταθμάρχην Σκαλοχωρίου κ. Στέφανον Μακρόπουλον, διὰ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐπέδειξε διὰ τὴν ὡς οἷόν τε ἄνετον διαμονὴν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνταῦθα Μικρασιατῶν προσφύγων, οὓς ἐπεσκέφθη αὐτοπροσώπως μεθ' ἡμῶν καὶ ἐμερίμνησε πατρικῶς ὑπὲρ αὐτῶν. Τοιοῦτοι λειτουργοὶ τιμῶσι καὶ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὸ Κράτος.

Ἐν Φίλιᾳ τῇ 7 Νοεμβρίου 1922

Ἡ Ἐπιτροπὴ προσφύγων Φίλιας
Ὁ Πρόεδρος
Ἀλεξ. Ν. Κουτσαυλῆς

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΡΑΤΖΙΚΗ

Μαία Διπλωματοῦχος τοῦ Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν, *ἐπὶ τριετίαν ὑπηρετήσασα ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Μαιευτηρίῳ* καὶ ἀρτιώτατα καταρτισθεῖσα, ἐγκατεστάθη ὁριστικῶς ἐν Μυτιλήνῃ (*Συνοικία Πέρτες ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγγλίας*). 1—5

Ἀτμοπλοΐα Παντελέων

Τὸ ἀτμόπλοιον «*Ἀρκαδία*» φθάνει τὴν Κυριακὴν καὶ ἀναχωρεῖ εἰς τὰς 4 μ.μ. ἀκριβῶς διὰ *Χίον* καὶ *Πειραιᾶ*.

Ἄφιξις εἰς Πειραιᾶ Δευτέραν 2 μ.μ.

Ἐκ τοῦ Πρακτορείου

Εἰς τὸ προσφυγικὸν κατάστημα
Π. Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ
Σαρῆ-Μπαμπᾶ

πωλοῦνται Σομιὲζ-Κρὲπ-ντὲ Σὶν, ἀτλάζ, μάλλινα κλπ. εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.

Ἐκτελοῦνται παραγγελίαι ἐργοχείρων Πυρογραφίας χρωματισμῶν καὶ μή. 1—4

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ταχύπλουν καὶ ἠλεκτροφώτιστον ἀτμόπλοιον «*Θράκη*» ἀναχωρεῖ τὸ Σάββατον ἑσπέρας διὰ Δεδεαγάτς, Καβάλλαν, Θεσσαλονίκην, Βόλον, Χαλκίδα, Πειραιᾶ, Χανιά, Ρέθυμνον καὶ Ἡράκλειον.

Ὁ Πράκτωρ *Εὐάγγ. Πολυμιάδης*

— Εἰδοποιεῖται ὁ ἐκ Σύλλης Ἰκονίου Πρόδρομος Παπόγλου ὅτι ὁ ἀδελφός του Ἀντώνιος εὑρίσκεται ἐνταῦθα. Πληροφορίαι παρὰ τῷ παντοπώλῃ κ. Β. Ἰωσήφ.

— Παρακαλεῖται ὁ γνωρίζων τι περὶ τοῦ ἐκ Ν. Φωκῶν Πέτρου Ἀθανασίου Τσιώγια, νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν μητέρα του Εἰρήνην εἰς Ἀκρωτήρι Μυτιλήνης.

— Εἰδοποιεῖται ἡ Φρόσω Δ. Εὐστρατιάδου ὅτι ἐπιστολὴ ἐπ' ὀνόματί της ἐξ Ἀμερικῆς εὑρίσκεται παρὰ τῷ κ. Χρήστῳ Τυραδέλλη.

— Ζητοῦνται παρὰ τοῦ Εὐστρ. Καμβοῦ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ Ν. Μαλακὸς καὶ Παῦλος Σακηρέλης· πληροφορίαι εἰς Θερμήν. 1—2

— Ζητεῖται ὁ πρόσφυξ ἐκ Περιφερείας Πανόρμου ἀπὸ τὴν Κυζικηνὴν Χερσόνησον πρόεδρος τῆς Κοινότητος τοῦ χωρίου Βαθέως, Ἰωάννης Α. Τσέζος μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἄτομα δέκα παρὰ τοῦ υἱοῦ του Λαζάρου. Παρακαλοῦνται οἱ γνωρίζοντες περὶ αὐτοῦ νὰ εἰδοποιήσουν εἰς τὸ καφενεῖον τῶν ναυτῶν Λήμνος.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ

Ἰδιαιτέρα τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία «Ἐλευθ. Λόγου»

Ἀρ. 38629 ΑΘΗΝΑΙ 10 Νοεμβρίου ὥρα 1.20 πρωϊνή

Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΟΔΟΤΩΝ.—Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν τοῦ ἐκτάκτου Στρατοδικείου κατηνάλωσεν ὁλόκληρον ἡ ἀπολογία τοῦ ἐκ τῶν κατηγορουμένων Στράτου.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ

Ἡ ἐπαναστατικὴ ἐπιτροπὴ συνεβουλεύθη χθὲς τοὺς κ. κ. Καφαντάρην, Παπανδρέου, Καφαντάνον, Δαγκλῆν, Πολίτην καὶ Ἀλεξανδρῆν ἐπὶ τῆς ὑφισταμένης Κυβερνητικῆς κρίσεως.

Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ἀπέκλιναν ὑπὲρ τοῦ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Ζαΐμη, ἥτις καὶ πιθανώτατα θὰ συγκροτηθῇ μετὰ τὸ πέρας τῆς δίκης.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Καθ' ἃ τηλεγραφοῦν ἐκ Λωζάνης οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Τουρκίας προέβαλον χθὲς πλείστας ἐνστάσεις, ἐπιδιώκοντες τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ρωσσίας.

ΑΦΙΞΙΣ ΝΙΔΕΡ

Χθὲς ἀφίκετο ἐνταῦθα προερχόμενος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου εἶχε μεταβῆ πρό τινων ἡμερῶν ὁ ἀντιστράτηγος κ. Νίδερ.

ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΣ

Καθ' ἃ τηλεγραφοῦν ἐκ Βερολίνου τὸ εἰς Βουκουρέστιον ταξείδιον τοῦ κ. Σταμπολίνσκυ ὑπῆρξεν ἀρκετὰ ἱκανοποιητικόν. Οὕτω βεβαιοῦται ὅτι ἐξησφαλίσθη ἡ οὐδετερότης τῆς Βουλγαρίας εἰς περίπτωσιν ἐπιθέσεως τῶν Σοβιὲτ κατὰ τῆς Ρουμανίας, ἡ Βουλγαρία παρῃτήθη τῶν ἐπὶ τῆς Μακεδονίας ἀξιώσεών της, ἀναλαβοῦσα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διαλύσῃ τὰς συμμορίας αἵτινες δρῶσιν εἰς τὰ Ἑλληνοσερβορουμανικὰ ἐδάφη. Εἰς ἀντάλλαγμα ἡ Σερβία καὶ Ρουμανία θὰ ὑποστηρίξουν τὴν ἔξοδον τῆς Βουλγαρίας εἰς τὸ Αἰγαῖον διὰ τοῦ λιμένος Δεδεαγάτς καὶ θὰ ἐνεργήσουν διὰ τὴν εἴσοδον αὐτῆς εἰς τὴν Μικρὰν Ἀντάντ. Ἡ Βουλγαρία ὡσαύτως ἐδέχθη τὸν σχηματισμὸν οὐδετέρας ζώνης μεταξὺ Βουλγαρίας καὶ Τουρκίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

(Δελτίον Γραφείου τύπου 8ης Νοεμβρίου)

Ὁ Θεοτόκης ἀρχίσας χθὲς ἐνώπιον τοῦ ἐκτάκτου Στρατοδικείου τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ, ἐξηκολούθησεν αὐτὴν σήμερον, ὁμιλήσας διὰ μακρῶν περὶ δράσεώς του κατὰ τὰς διαφόρους φάσεις τῆς Μικρασιατικῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπερασπίσας τὸν διορισμὸν τοῦ Χατζανέστη, ὅστις καὶ ὑπὲρ ἀποσπάσεως πολεμικῶν δυνάμεων ἐκ Μικρασίας εἰς Θράκην συνηγόρησε. Εἰδικῶς ὁ Θεοτόκης ἐπέμεινε εἰς τὸ ζήτημα τῶν προμηθειῶν χαρακτηρίσας τὰς καταθέσεις τοῦ Λιδορίκη ἀπαραδέκτους, διότι οὗτος εἶχε παυθῇ. Σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκκένωσιν βεβαιοῖ ὅτι κατεβλήθησαν ἅπασαι αἱ δυναταὶ προσπάθειαι. περὶ δὲ τοῦ διατάγματος τῆς ἀποστρατεύσεως τῆς 21ης Αὐγούστου ὁ Θεοτόκης βεβαιοῖ ὅτι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ Ἐξαδακτύλου τὴν εὐθύνην καὶ πρωτοβουλίαν φέρει τὸ Ἐπιτελεῖον. Ὁ Θεοτόκης κατέληξε βεβαιώσας τὰς ἁγνὰς καὶ πατριωτικὰς αὐτοῦ προθέσεις.

Εἶτα ἤρχισε τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ ὁ Στρατηγός, ὁμιλήσας διὰ μακρῶν ἰδίᾳ καὶ περὶ τοῦ διπλωματικοῦ ζητήματος, ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἡ τέως Κυβέρνησις εὗρεν ἐνθαρρύνσεις ἐν Ἀγγλίᾳ ἀκόμη καὶ Γαλλίᾳ, ὅτι δὲ ὁ Γούναρης ἔλαβεν δῆθεν ἐπιστολὴν τοῦ Ἄγγλου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δηλοῦσαν ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι αἴρεται ὁ οἰκονομικὸς ἀποκλεισμός. Ἐκ τούτων ὁ Στρατηγὸς ἐτόνισεν ὅτι αὐτὸς δὲν εὐθύνεται ὅτι ἐκ τῶν 15 στοιχείων τῆς κατηγορίας δὲν κατώρθωσε νὰ εὕρῃ οὔτε κόκκον, ὅστις νὰ βαρύνῃ τοὺς ὤμους του. Ἀποκρούει τὴν κατηγορίαν ὅτι ἦτο Στρατιωτικὸς σύμβουλος τῆς Κυβερνήσεως.

Τονίζει ὅτι ἡ ἐκστρατεία τῆς Ἀγκύρας εἶχε ἀποφασισθῇ πρὸ τοῦ συμβουλίου τῆς Κιουταχίας μεταξὺ τοῦ Γούναρη καὶ τῆς Στρατιᾶς, πιστεύεται δὲ γενικῶς ἀσφαλής. Ἀποκρούει ἐν τέλει τὴν κατηγορίαν ὅτι ἀνέγραψεν εἰς ἐκθέσεις του ἀνακριβείας ὅπως ἐξαπατήσῃ τὸ κοινόν.

Ὁ κατηγορούμενος Γούδας λέγει ὅτι μὴ διατυπωθείσης κατ' αὐτοῦ ἰδιαιτέρου κατηγορίας καὶ διότι θὰ κατηνάλωνε ματαίως χρόνον, ἐπαφίεται εἰς τοὺς ὑπερασπιστάς του ἐπιφυλασσόμενος κατὰ τὴν ὑστάτην φάσιν νὰ προσθέσῃ τυχὸν παραλειφθέν.

Κατηγορούμενος Πρωτοπαπαδάκης ἀπολογεῖται διὰ μακρῶν ὅσον ἀφορᾷ οἰκονομικὰς καὶ ἐπισιτιστικὰς ὑπηρεσίας ἃς διεχειρίσθη, ὑποστηρίζων ὅτι οὐδεμία ἐγένετο διασπάθισις. Ἐξ εἰσπράξεων καὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου ἀπετελέσθη σύνολον 2270 ἑκατομμυρίων ὧν διετέθησαν ὑπὲρ στρατοῦ 1450 ὑπόλοιπα δι' ἄλλας ὑπηρεσίας Κράτους.

Ἡ Συνδιάσκεψις Λωζάνης ἤρξατο χθὲς ὁμιλησάντων τῶν κ.κ. Κώρζον καὶ Ρεφὲτ τυπικῶς.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
Ι. ΜΑΝΩΛΑ
Σπουδάσαντος ἐν Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ

Ἀναδιοργανωθείσης τελείως τῆς Κλινικῆς, γίνονται δεκτοὶ πρὸς νοσηλείαν καὶ ἐγχείρησιν οἱ πάσχοντες ἐκ **Χειρουργικῶν, Ὀρθοπεδικῶν** καὶ **Γυναικολογικῶν** νοσημάτων.

Ἐν τῇ Κλινικῇ ἐκτελοῦνται καὶ αἱ σοβαρώτεραι τῶν ἐγχειρήσεων ὡς καὶ πλαστικαὶ ἐπανορθωτικαὶ ἐγχειρήσεις κατὰ τὰς νεωτέρας μεταπολεμικὰς Γερμανικὰς μεθόδους, τηρουμένων δὲ πάντοτε τῶν αὐστηροτέρων κανόνων τῆς ἀσηψίας καὶ ἀντισηψίας διὰ τῶν τελειοτέρων μηχανημάτων.

Ὧραι ἐπισκέψεων 10—12 καὶ 3—4

ΕΙΔΙΚΟΣ
ΩΤΟ ΡΙΝΟ ΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ
ΝΟΥΡΕΤΤΙΝ ΜΕΜΕΤ

θεραπεύει καὶ ἐγχειρίζει τοὺς πάσχοντας ἀπὸ ὠτο-ρινο-λαρυγγολογικὰ νοσήματα ἀποτελεσματικῶς.

Δέχεται εἰς τὸ φαρμακεῖον Β. Παπαδοπούλου.

ΚΟΝΙΑΚ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ

Διαρκὴς παρακαταθήκη εἰς βαρέλια καὶ κιβώτια. Χονδρικῶς καὶ λιανικῶς

Νασόπουλος — Διακάκης
Μπάς Φανάρ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

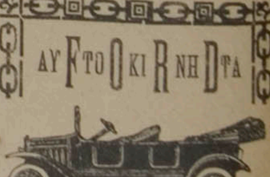

ΒΕΝΖΙΝΑΡΟΤΡΑ FORDSON
Ι. ΚΟΝΤΕΛΗΣ & Σια

Μόνοι γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐν Μυτιλήνῃ καὶ Πειραιεῖ. Ἄμεσος παράδοσις εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, Τουρίγκ, Σεδάν, φορτηγῶν, ἀνταλλακτικῶν εἰς τιμὰς ὁρισθείσας ὑπὸ τῆς ἑταιρείας

FORD MOTOR COMPANY

ΖΗΤΗΣΑΤΕ τὰ σιγαρέττα **LUX** τοῦ ΚΑΡΔΑΣΟΥ ἀπὸ καπνὰ Μακεδονίας — ΜΟΝΟΝ ΜΕ 3 ΔΡΑΧΜΑΣ